

Tampereen keskustan kaupallinen elinvoima

Elinvoimalaskennan tulokset - Tampere H1/2023

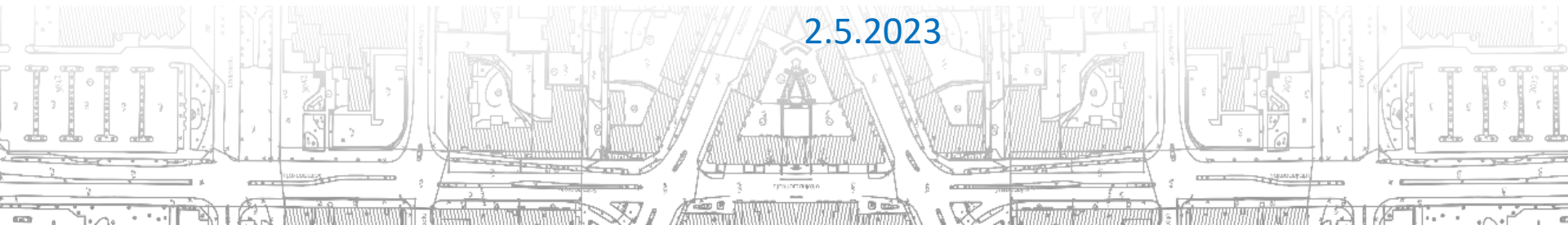

TAMPEREEN KAUPUNKI

*Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue / Strateginen hankekehitys /
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma*

TietoJärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy

2.5.2023

Sisällysluettelo

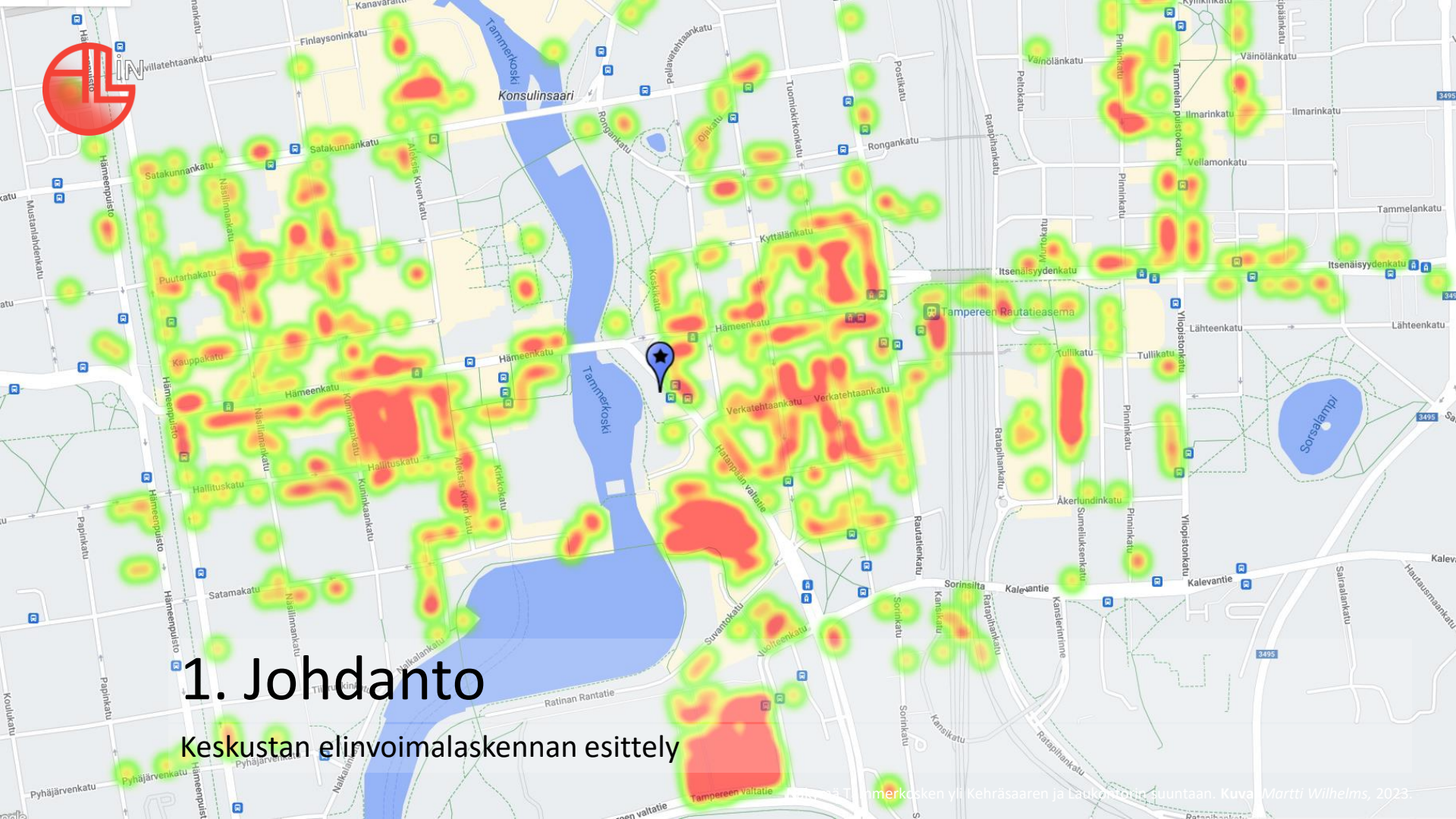
1. Johdanto	s. 4
• Keskustan elinvoimalaskennan esittely	
2. Tulokset: Tampereen keskusta H1/2023	s. 13
• Kartta-aineistot	
• Liiketilojen lukumäärä	s. 21
• Tunnusluvut 2017–2023	s. 24
• Kaupunkikeskustojen kaupallisen elinvoiman kehitys 2020–2023	s. 25
3. Toimialat ja verkkokaupat: Tampereen keskusta	s. 26
• Toimialat pää- ja alaluokittain 2020–2023 sekä verkkokaupat 2021–2023	

Tampereen keskustan elinvoimalaskenta

- Tampereen keskustan kaupallista elinvoimaa on seurattu vuodesta 2015 alkaen, vuodesta 2017 alkaen keväisin ja syksyisin eli kahdesti vuodessa.
- Tämä raportti kuvaa elinvoimalaskennan tulokset H1/2023. Kenttätyö tehtiin maaliskuun lopussa 2023. Tietojen täsmäyspäivä tiedoille *ALL-in -portaalissa* on 7.4.2023.
- Edellinen päivitys tehtiin marraskuussa 2022.
- **Päivityskartoitus ja raportti:** *TietojärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy.*
- **Valokuvat:** Martti Wilhelms ja Kari Castrén / *TietojärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy.*
- **Tilaja:** *Tampereen kaupunki: Elinvoiman ja kilpailukyvyyn palvelualue / Strateginen hankekehitys / Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma*

Kuva: Martti Wilhelms, 2023

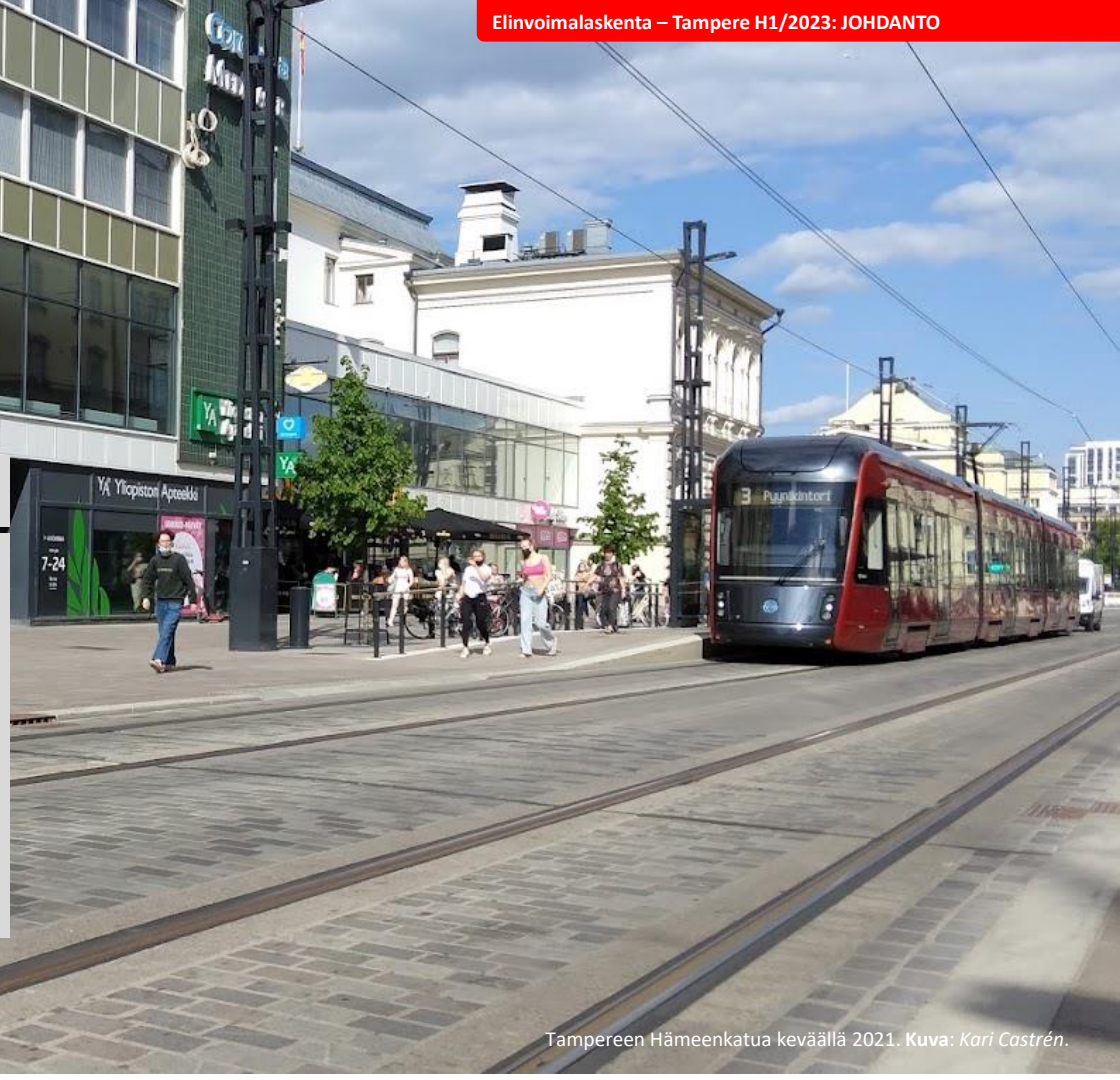

1. Johdanto

Keskustan elinvoimalaskennan esittely

Keskustojen elinvoimalaskenta

- Elinvoimalaskenta perustuu Elävät Kaupunkikeskustat ry:n (EKK) menetelmään.
- EKK on kaupunkien, kaupan liittojen ja kiinteistöalan järjestöjen perustama keskustojen kehitystyön verkostotoimija.
- Keskustojen kaupallista elinvoimaa seurataan Suomessa noin 40:ssä kaupungissa.
- EKK julkistaa elinvoimalaskennan tiedot vuosittain kaikista mukana olevista kaupungeista.

CAFE ESPLANAD

Elinvoimainen keskusta

- Lauantaisin palvelevat kaupat ja ravintolat muodostavat keskeisen mittarin keskustan kaupallisesta elinvoimasta.
- Arkisin palvelevat liikkeet vaikuttavat elinvoimaan neutraalisti.
- Tyhjät liiketilat vähentävät elinvoimaa.
- Elävät kivijalkaliikkeet katutasossa pitävät jalankulkuympäristön viihtyisänä ja mielenkiintoisena.
- Tiivis keskusta on resurssiviisas: se parantaa palveluiden saavutettavuutta ja hillitsee ilmastomuutosta.

Keskustan elinvoiman mittaaminen ja seuranta

- Keskustojen elinvoimalaskenta perustuu liiketilojen kartoittamiseen ja luokittamiseen. Kehitystä mitataan ja seurataan päivittämällä liiketilatietoja vuosittain tai useammin.
- Kaupungin keskustan lisäksi elinvoimalaskentaa voidaan hyödyntää myös kaupan keskittymissä tai muilla kaupungin rajatuilla alueilla.
- Liiketilat luokitellaan niiden käytön mukaan: lauantaisin palvelevat liikkeet, ravintolat ja kahvilat, arkisin palvelevat liikkeet ja tyhjt liiketilat.
- Laskennassa on mukana liiketilat, joilla on oma ovi kadulle tai kauppakeskuksen käytävälle.
- Liiketilojen käyttäjille on tehty myös tarkempi toimialaluokitus.
- Päivitykset ilmoitetaan raporteissa: H1–kevät / H2–syksy.
- **ALL-in elinvoimalaskennan** tulokset ovat työkaluja kaupunkisuunnittelijoille, kaavoittajille ja elinkeinoelämän edustajille sekä havaintomateriaalina kaupunkien päättäjille ja asukkaille.

Elinvoimalaskennan kokonaisuus

- **Liiketilat digitaaliselle kartalle**
 - Jalkatyönä – todellinen tilanne kuluttajan silmin
 - Liiketilojen luokittelu
 - Toimiala- ja sijaintitietomäärittelyt
- **Keskustan aluerajaus**
- **Raportointi ja analyysit**
 - EKK- elinvoimaluku ja muut tunnusluvut, toimiala- ja sijaintitietotilastot, verkkokauppa-analyysit
 - Kartta-aineistot
 - Valokuvat ja erityispiirteiden dokumentointi
 - Koosteet ja vertailutaulukot
- **Päivitys vuosittain mahdollistaa seurannan**

Liiketilojen luokittelu ja merkinnät kartoilla

- **KAUPPA** Satunnaista asiakasta myös lauantaisin palvelevat liiketilat.
- **RAVINTOLA** Satunnaista asiakasta palvelevat ravintolat ja kahvilat (myös lauantaisin).
- **ARKIPÄIVÄ** Ei palvelua lauantaisin (arkipalvelut, toimistot, työhuoneet).
- **TYHJÄ** Liiketilat joissa ei ole palvelua, kaupalle potentiaaliset vapaat toimitilat.
- **REMONTTI** Remontissa / kausiluonteisesti palvelevat liiketilat.
- **ISO VÄHITTÄISKAUPPA** Isot vähittäiskaupan yksiköt (1000-4000 m² / < 4000 m²).
- **TILAA VAATIVA** Ns. tilaa vaativat vähittäiskaupan yksiköt *.

* Tilaa vaativia vähittäiskaupan yksiköitä (TiVa) ovat mm. rautakauppa, moottoriajoneuvojen ja niiden varaosien kauppa, huonekalu- ja kodinkonekauppa (Ympäristöministeriön määritelmä). TiVa-kaupan yksiköt sijaitsevat yleensä keskustan ulkopuolella.

Tunnusluvut

Kauppojen ja Ravintoloiden osuus =

Kaupat ja Ravintolat / kaikki liike-tilat

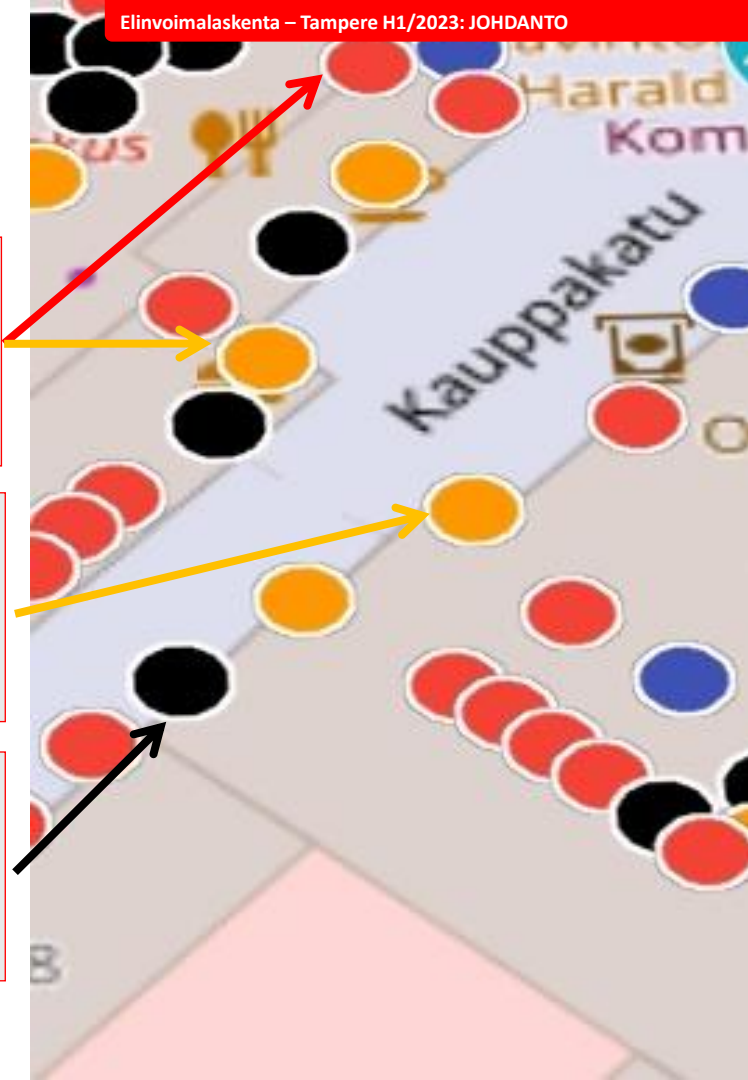
Ravintoloiden osuus =

Ravintolat / Kaupat ja Ravintolat

Tyhjien tilojen osuus =

Tyhjät tilat / kaikki liike-tilat

Kaupat ja Ravintolat palvelevat myös lauantaisin

EKK-elinvoimaluku ja kaupallinen tiiviys

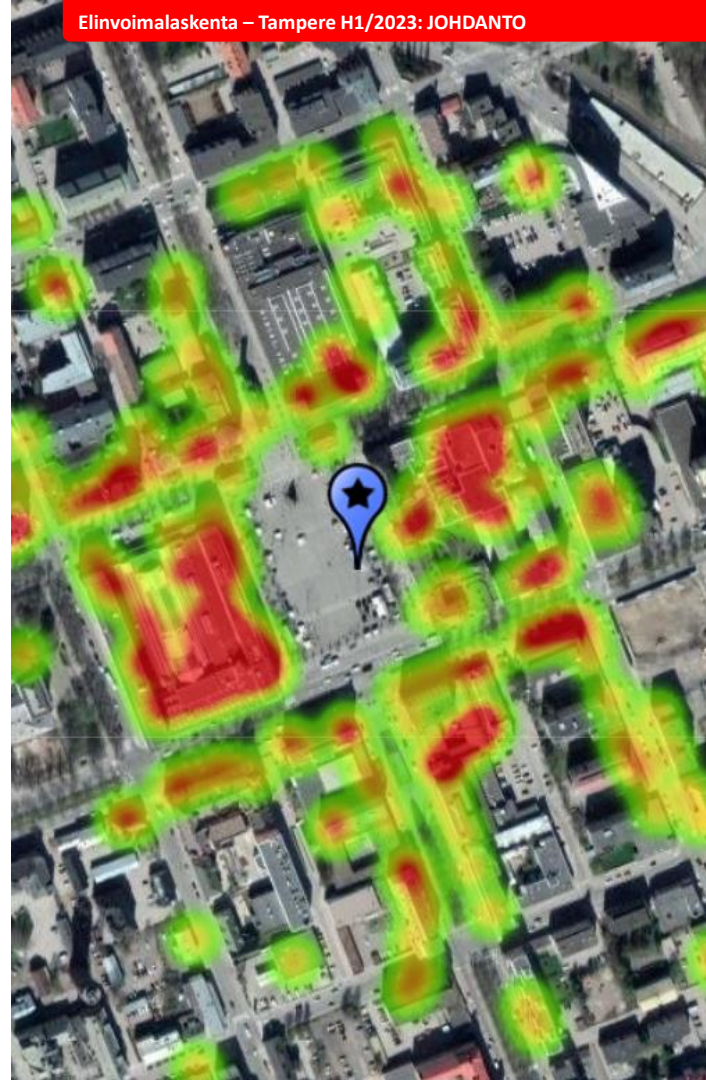
EKK-elinvoimaluku =

$$\frac{\text{Kaupat ja Ravintolat – Tyhjät liike-tilat}}{\text{asukasluku}} \quad (\times 1\,000)$$

Kaupallinen tiiviys -luku =

$$\text{Kaupat ja Ravintolat} / \text{keskustan pinta-ala}$$

*Kaupat ja Ravintolat (jotka palvelevat myös lauantaisin).
Asukasluku on ensimmäisen kartoitusvuoden tieto (Tilastokeskus).*

Toimialaluokitus liiketiloille

- Liiketilojen käyttäjien toimialat on määritelty Suomen Kauppakeskusyhdistyksen luokitusta seuraten.
- Jokainen liiketila on luokiteltu vain yhteen toimialaluokkaan, sen tarjontaa parhaiten kuvaavan toimialan mukaan.
- Kauppa, palvelut ja toimistot: 14 pääluokkaa ja 71 alaluokkaa (alaluokkien määrät alla sulkeissa).
 1. Muoti ja asusteet (6)
 2. Kauneuden ja terveyden tuotteet (3)
 3. Sisustaminen ja kodin tarvikkeet (6)
 4. Vapaa-aika (8)
 5. Päivittäistavarat (4)
 6. Tavaratalot, Hypermarketit (2)
 7. Muut liikkeet (4)
 8. Kahvilat ja ravintolat (5)
 9. Kauneus- ja hyvinvointipalvelut (6)
 10. Viihde- ja vapaa-ajan palvelut (5)
 11. Kaupalliset palvelut (muut) (14)
 12. Palvelut ilman liikevaihtoa (2)
 13. Hotellit (1)
 14. Toimistot ym. (5)

Muotikauppa on viime vuosina eniten vähentänyt toimipaikkoja keskustoissa.

2. Tulokset H1/2023: Tampereen keskusta

Kartta-aineistot, liiketilat ja tunnusluvut

Keskusta-alue ja kuumat korttelit: Tampere H1/2023

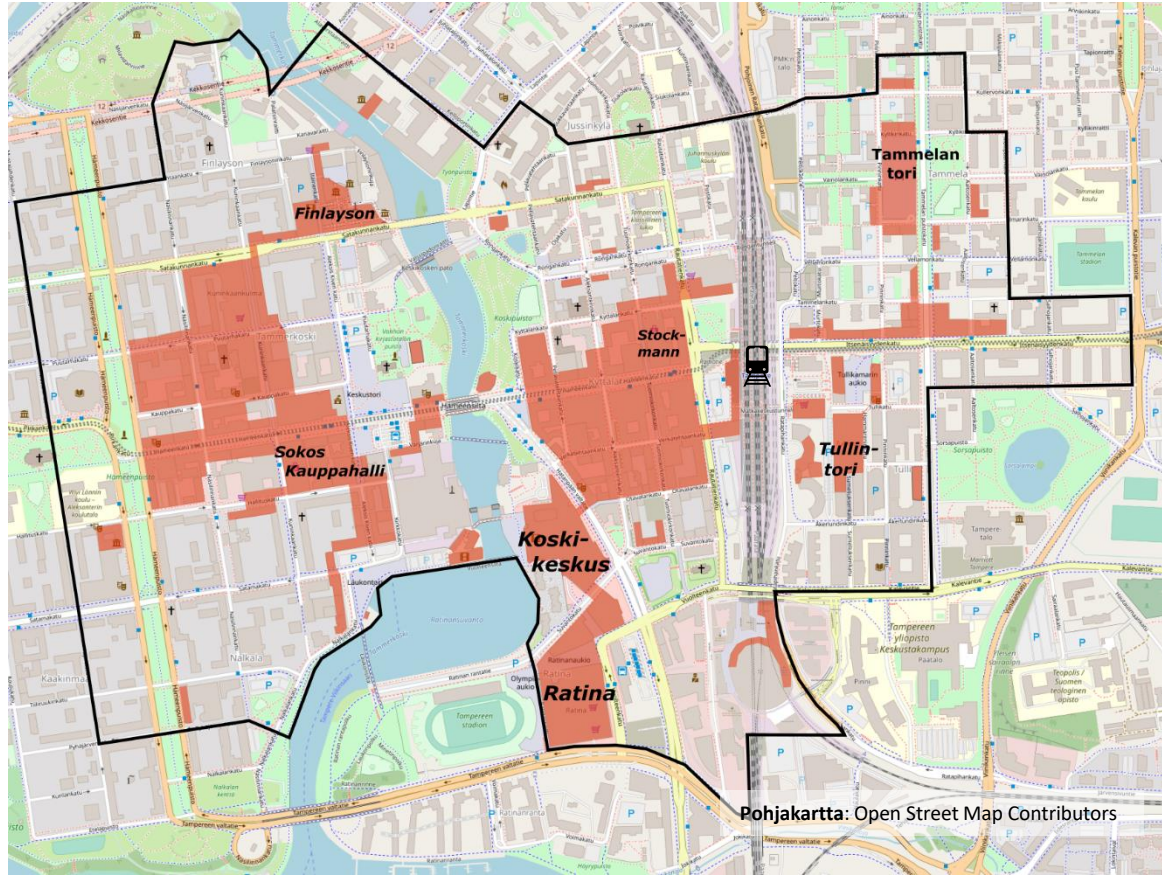
Keskusta-alueen muodostavat ns. **kuumat korttelit (punaisella)** ja sitä ympäröivä + 200 m elävä keskusta-vyöhyke* (mustalla rajattu).

Kuumat korttelit -alueella vähintään 50 % katusivun liike-tiloista on lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden käytössä.

Keskusta-alue = liiketilojen laskenta-alue. Keskustarajaus on tehty vuonna 2016.

Keskusta-alueen pinta-ala on 182,7 ha.

* Rajausperiaatteet: EKK ry, Citybook - Keskustan kehittäjän käsikirja, 2014

Pohjakartta: Open Street Map Contributors

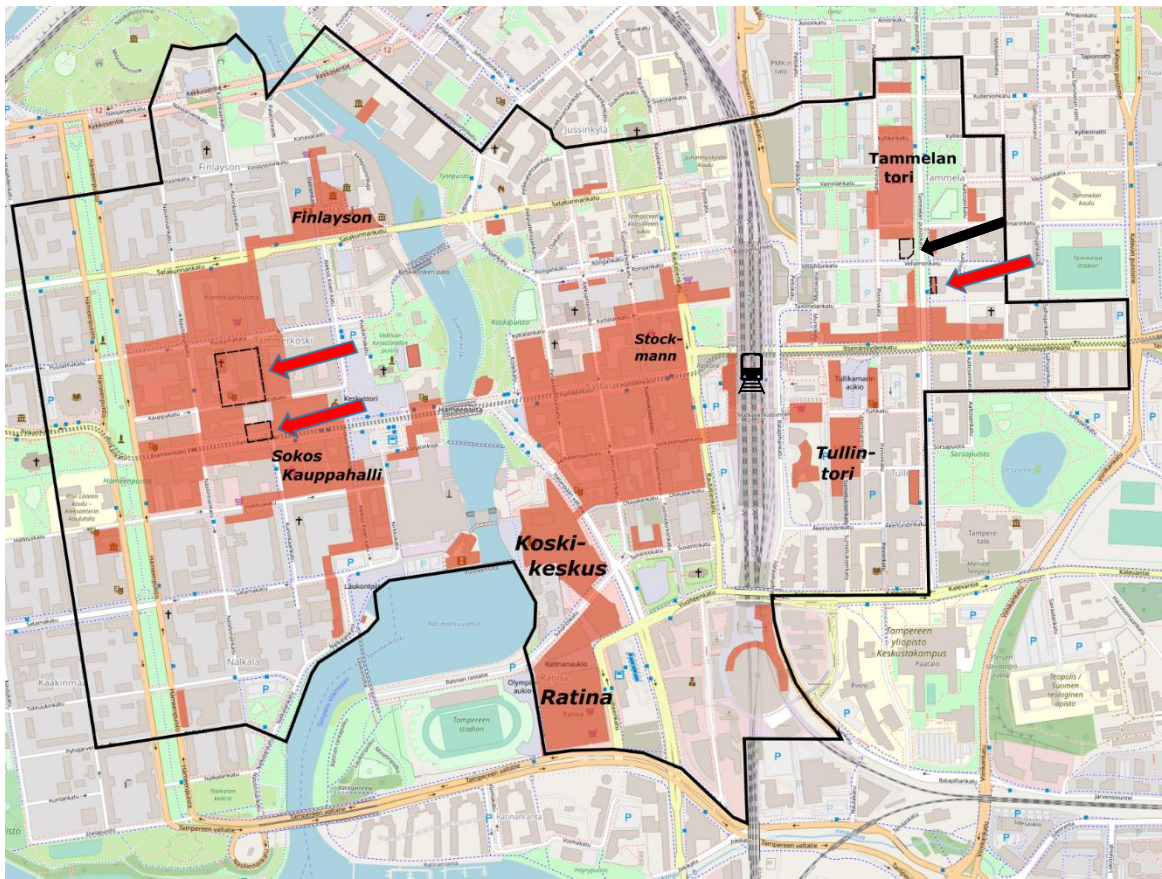
Muutokset kuumat korttelit -alueella H1/2022–H1/2023

Kevään 2022 jälkeen laajentuneet /uudet alueet (merkitty kartassa katkoviivalla sekä osoitettu punaisella nuolella):

- *Kuninkaankatu-Kauppakatu -korttelissa* lauantaisin palvelevat liikkeet ovat lisääntyneet ja ”aukko täyttynyt”.
- *Hämeenkadun ja Kauppakadun kulmassa* sisustusliike avannut entisessä pankin tilassa.
- *Tammelan puistokadulla* on uusia liiketiloja uudelleen rakennetun kiinteistön kivijalassa.

Kevään 2022 jälkeen supistuneet alueet (merkitty kartassa katkoviivalla sekä osoitettu mustalla nuolella):

- *Tammelan puistokadun - Vellamonkadun kulma* tyhjentynyt.

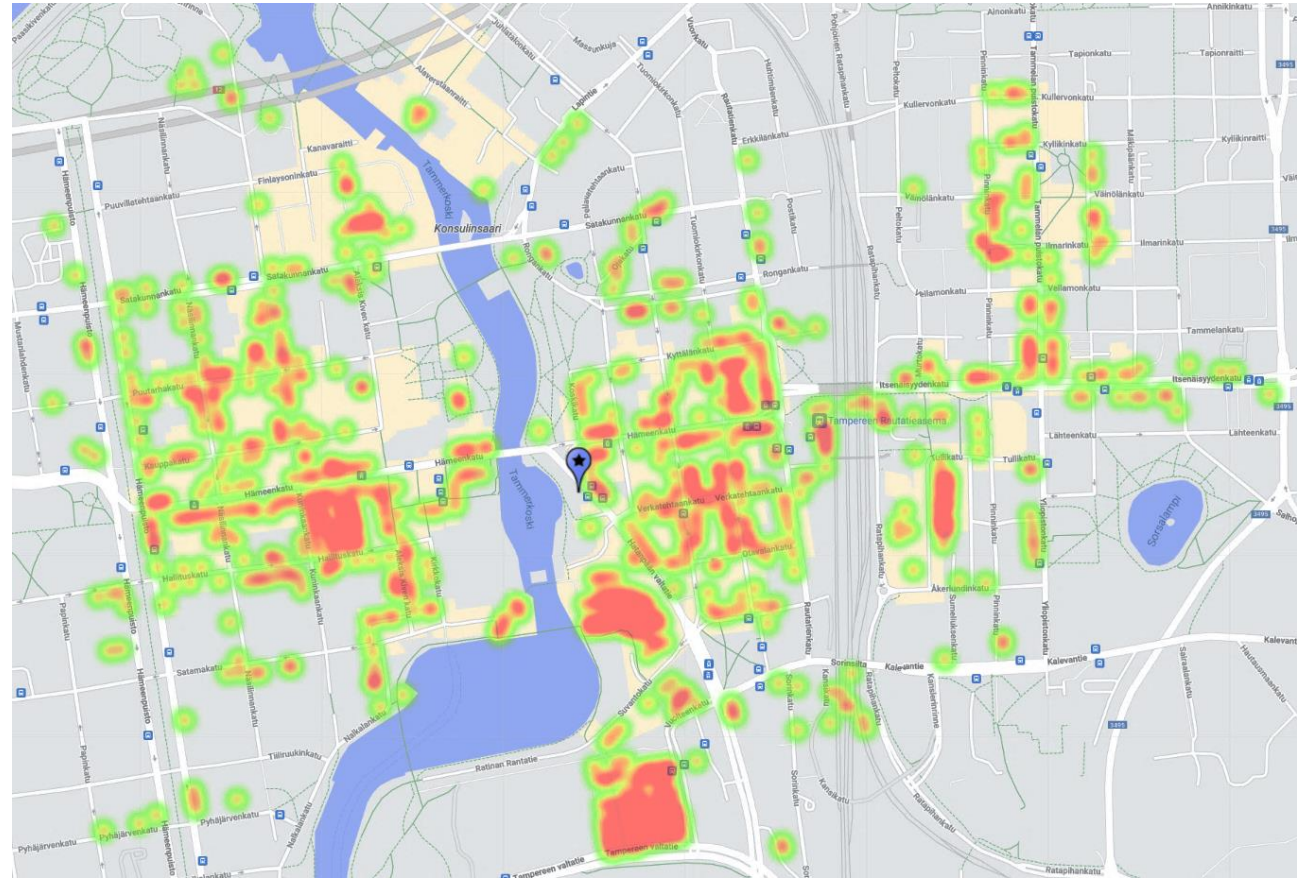

Voimakartta: Tampere H1/2023

- Voimakartta kuvaa keskustan lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden sijainnin ja osoittaa kaupallisen elinvoiman epäjatkuvuuskohdat.
- Lauantaisin palvelevien liikkeiden maantieteellinen keskipiste sijaitsee Hatanpään valtatiellä, Tammerkosken itäpuolella (kartalla tähti).

Keskustan kaupallinen keskipiste sijaitsee Hatanpään valtatiellä, Verkatehtaanpuiston kohdalla. **Kuva: Martti Wilhelms, 2023.**

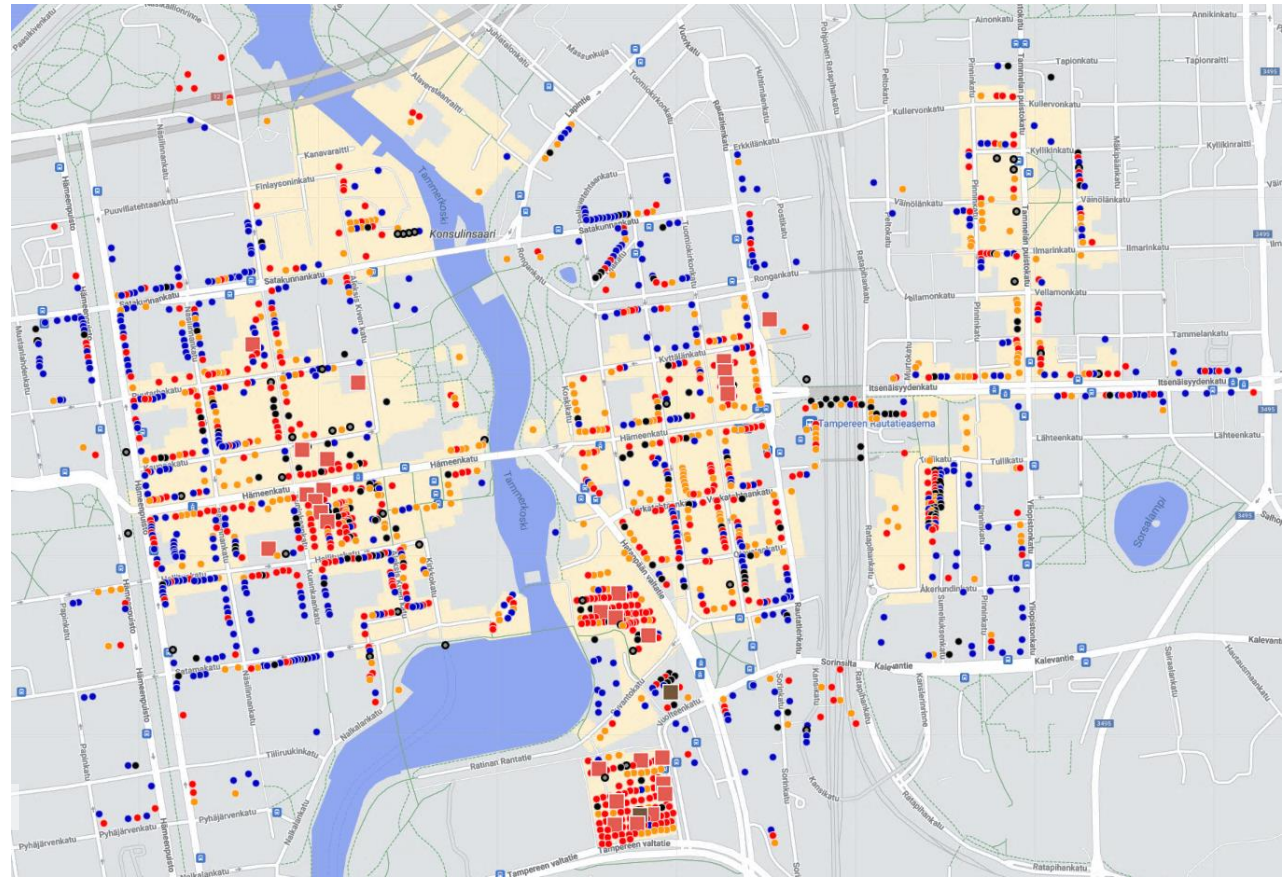

Liiketilat: Tampereen keskusta H1/2023

- Liiketiljoja suositellaan tarkasteltavaksi *ALL-in - portaalissa*.
- Huomaa: Liiketiljojen sijainti kartalla ei kauppakeskuskiinteistöjen kohdalla ole täsmällinen johtuen kauppakeskusten monikerroksisuudesta.
- Täsmäyspäivä kevään tiedoille portaalissa on 7.4.2023.

- KAUPPA
- RAVINTOLA
- ARKIPÄIVÄ
- TYHJÄ
- REMONTTI /KAUSI
- ISO VÄHITTÄISKAUPPA
- TILAA VAATIVA

Pohjakartta: © Google Maps

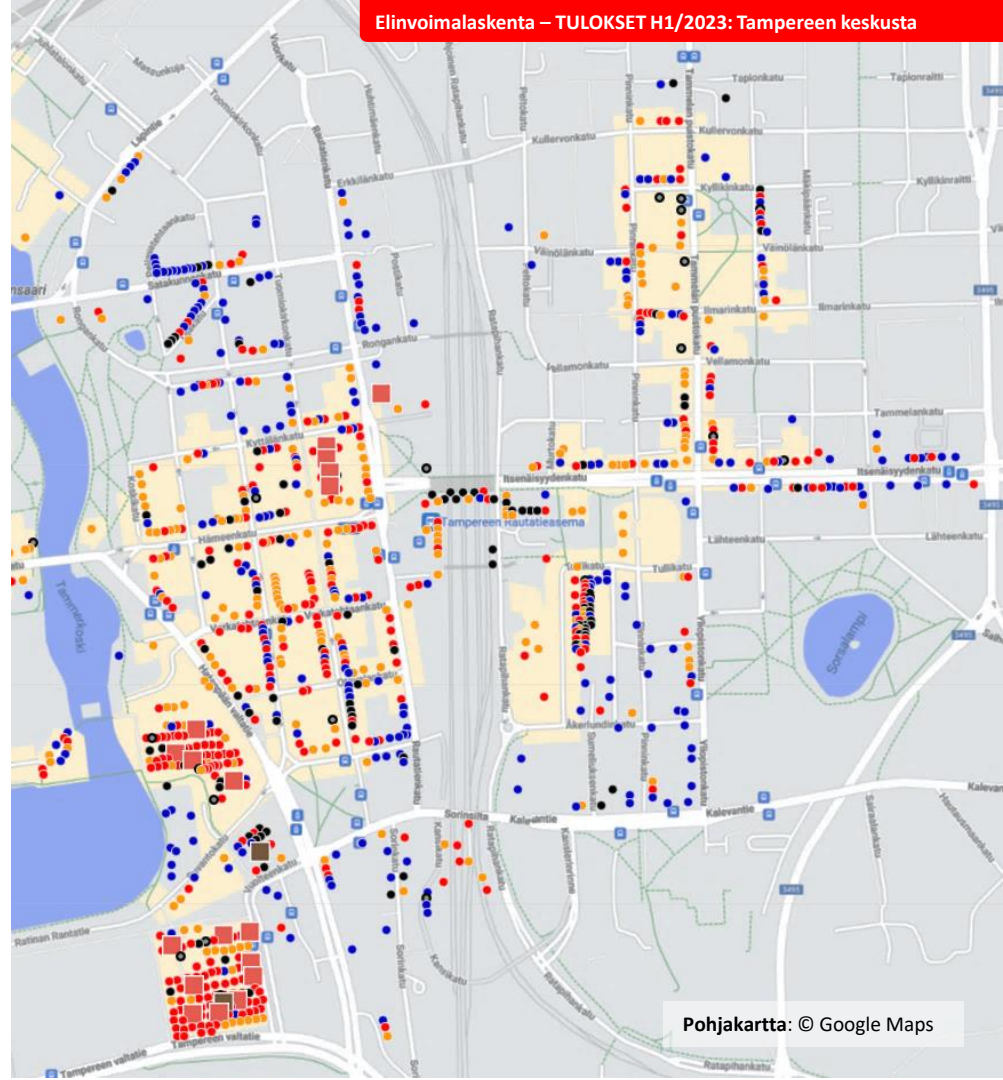

Liiketilat: Tampereen keskustan itäpuoli H1/2023

- Liiketiloja suositellaan tarkasteltavaksi *ALL-in - portaalissa*.
- Huomaa: Liiketilojen sijainti kartalla ei kauppakeskus- ja tavaratalokiinteistöjen kohdalla ole täsmällinen johtuen kauppakeskusten monikerroksisuudesta.
- Täsmäyspäivä kevään tiedoille portaalissa on 7.4.2023.

- KAUPPA
- RAVINTOLA
- ARKIPÄIVÄ
- TYHJÄ
- REMONTTI /KAUSI
- ISO VÄHITTÄISKAUPPA
- TILAA VAATIVA

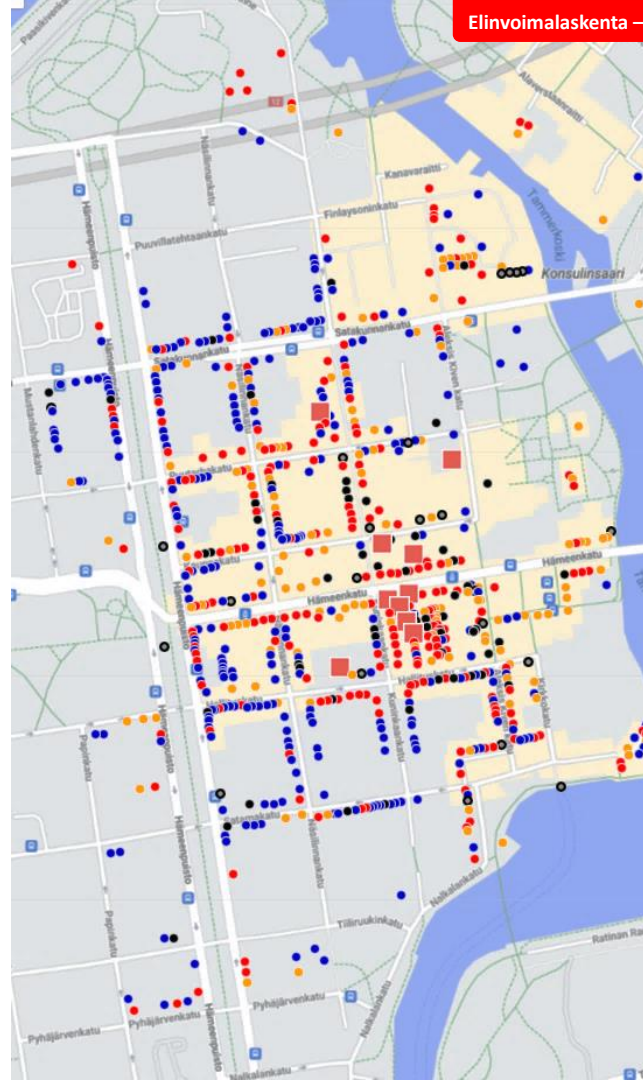
Pohjakartta: © Google Maps

Pohjakartta: © Google Maps

Liiketilat: Tampere keskustan länsipuoli H1/2023

- Liiketiloja suositellaan tarkasteltavaksi *ALL-in-portaalissa*.
- Huomaa: Liiketilojen sijainti kartalla ei kauppakeskus- ja tavaratalokiinteistöjen kohdalla ole täsmällinen johtuen kauppakeskusten monikerroksisuudesta.
- Täsmäyspäivä kevään tiedoille portaalissa on 7.4.2023.

- KAUPPA
- RAVINTOLA
- ARKIPÄIVÄ
- TYHJÄ
- REMONTTI /KAUSI
- ISO VÄHITTÄISKAUPPA
- TILAA VAATIVA

Pohjakartta: © Google Maps

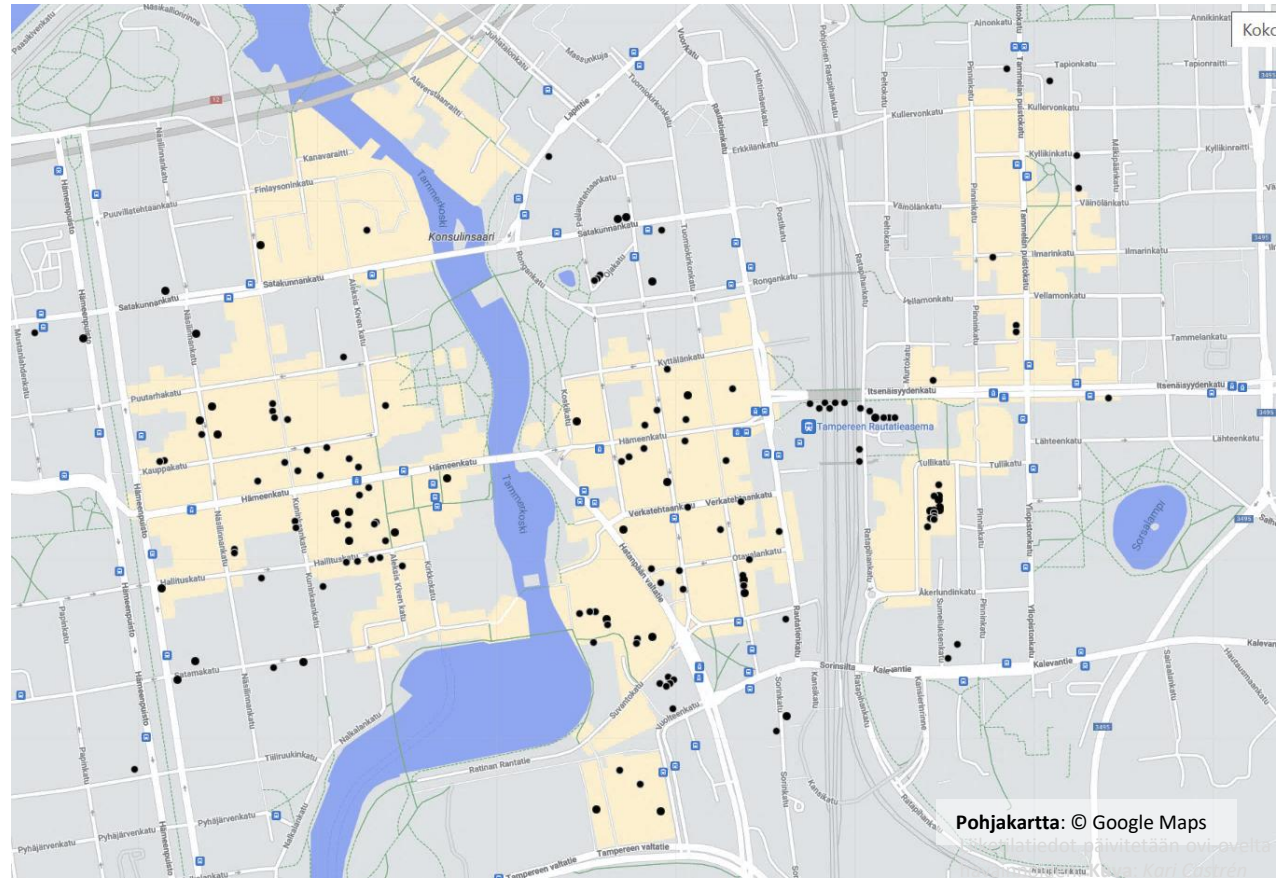
Tyhjät liiketilat: Tampereen keskusta H1/2023

- Kartta kuvaa tyhjiä, vapaana olevia liiketiloja keskustan rajausalueella maaliskuun lopussa 2023.
- Vapaita liiketiloja on 150 kpl (n. 9,1 %). Vähennystä vuoden takaiseen verrattuna on 7 kpl.

Tyhjät liiketilat ankeuttavat katuympäristöä. Kuvassa Kauppakadun ja Kuninkaankadun kulman liiketila.

Kuva: Martti Wilhelms, 2023.

Pohjakartta: © Google maps

Kaavaliittiedot näytetään oivella
Kuva: Kaija Costen

Liiketilat: Tampereen keskusta

Liiketilojen kehitys Tampereella kolmen vuoden jaksolla (H1/2020–H1/2023):

- **Lauantaisin palvelevat kaupat** ovat vähentyneet 41 kpl (josta viimeisen vuoden aikana vähennystä 21 kpl). Ravintolat ovat vähentyneet 12 kpl (josta viimeisen vuoden aikana 4 kpl).
- **Arkipäivä-**luokassa on kasvua vastaavasti 53 kpl.
- **Tyhjät eli vapaat liiketilat** ovat tarkastelujaksolla vähentyneet 16 kpl.

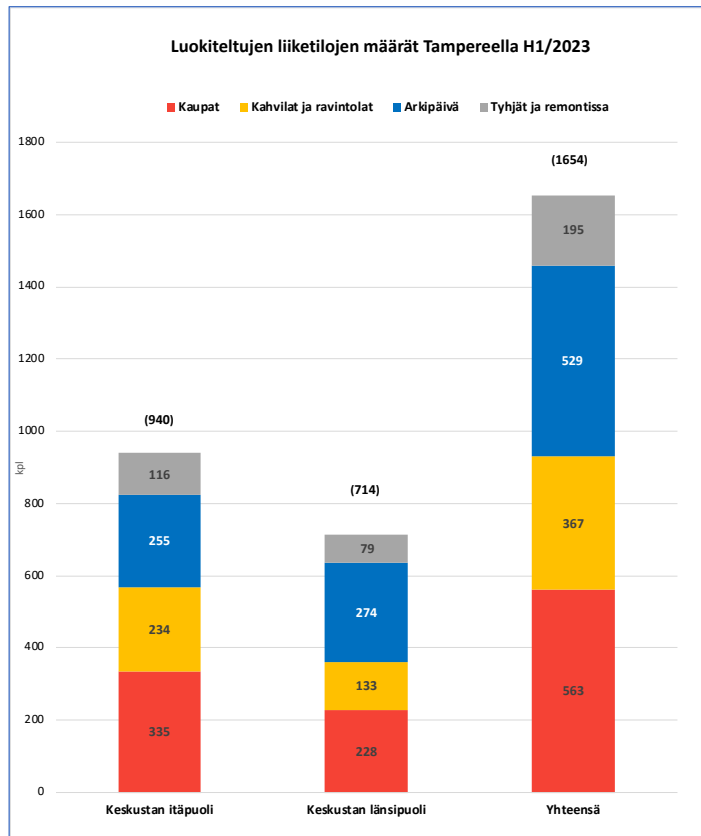
Liiketilat: Tampereen keskusta	H1 2019	H1 2020	H1 2021	H1 2022	H1 2023	Muutos 3 v.
Kaupat	615	575	556	557	533	-42
Isot vähittäiskaupat 1000 - 4000 m²	27	27	26	27	28	1
Tilaa vaativat < 4000 m²	1	2	2	2	2	0
Kaupat yhteensä	643	604	584	586	563	-41
Ravintolat ja kahvilat	366	379	371	370	367	-12
Kaupat ja ravintolat yhteensä	1009	983	955	956	930	-53
Arkipäivä	452	476	500	507	529	53
Tyhjät	173	166	159	157	150	-16
Remontissa / kausiluonteiset	28	30	42	45	45	15
YHTEENSÄ	1662	1655	1656	1665	1654	-1

- **Liiketiloiissa tapahtuneita muutoksia** syksyn 2022 laskennasta (H2/2022) tähän päivytykseen oli yhteensä 154 kpl (9,3 %), joista uusia tyhjiä 36 kpl.

Hämenkadun länsiosassa kivijalka on elpynyt katuremontin ja pandemia-ajan jälkeen. Kuva: Martti Wilhelms, 2023.

Liiketilojen lukumäärä: Tampereen keskusta H1/2023

Liiketilat alueittain: Tampereen keskusta	Itä		Länsi		Yhteensä	
	H1 2023	H1 2023-%	H1 2023	H1 2023-%	H1 2023	H1 2023-%
Kaupat yhteensä	335	35,6 %	228	31,9 %	563	34,0 %
Ravintolat ja kahvilat	234	24,9 %	133	18,6 %	367	22,2 %
Kaupat ja ravintolat yhteensä	569	60,5 %	361	50,6 %	930	56,2 %
Arkipäivä	255	27,1 %	274	38,4 %	529	32,0 %
Tyhjät	95	10,1 %	55	7,7 %	150	9,1 %
Remontissa / kausiluonteiset	21	2,2 %	24	3,4 %	45	2,7 %
YHTEENSÄ	940	100 %	714	100 %	1654	100 %

Grafiikassa ja taulukossa on esitetty liiketilojen määrät (kpl) keskustan itä- ja länsipuolella sekä yhteensä koko keskustassa. Aluejaon perusteena on Tammerkosken itä- ja länsipuoli.

- Keskustan itäpuolella sijaitsee noin 57 % keskustan kaikista liiketiloista.
- Lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden osuus kaikista liiketiloista:
 - itäpuolella n. 61 %;
 - länsipuolella n. 51 %
- Tyhjien liiketilojen osuus:
 - itäpuolella 10,1 %;
 - länsipuolella 7,7 %

Liiketilat alueittain: Tampereen keskusta 2021–2023

Liiketilat alueittain: Tampereen keskusta	Itä			Länsi			Yhteensä			
	H1 2021	H1 2022	H1 2023	H1 2021	H1 2022	H1 2023	H1 2021	H1 2022	H1 2023	H1 2023-%
Kaupat	331	323	315	225	234	218	556	557	533	32,2 %
Isot vähittäiskaupat 1000 - 4000 m²	16	17	18	10	10	10	26	27	28	1,7 %
Tilaa vaativat < 4000 m²	2	2	2	0	0	0	2	2	2	0,1 %
Kaupat yhteensä	349	342	335	235	244	228	584	586	563	34,0 %
Ravintolat ja kahvilat	240	237	234	131	133	133	371	370	367	22,2 %
Kaupat ja ravintolat yhteensä	589	579	569	366	377	361	955	956	930	56,2 %
Arkipäivä	238	238	255	262	269	274	500	507	529	32,0 %
Tyhjät	92	105	95	67	54	55	159	159	150	9,1 %
Remontissa / kausiluonteiset	25	33	21	17	12	24	42	45	45	2,7 %
YHTEENSÄ	944	955	940	712	712	714	1656	1667	1654	100 %

Liiketilojen kehitys tarkastelujaksolla H1/2021–H1/2023 (2 vuotta):

- **Lauantaisin palvelevien kauppojen** määrä on laskenut itäpuolella 14 kappaleella ja länsipuolella 7 kappaleella.
- **Ravintolat ja kahvilat** ovat säilyttäneet asemansa kauppvoja paremmin: itäpuolella (-6 kpl) ja länsipuolella (+2 kpl).
- **Arkipäivä-luokka** on kasvanut molemmilla puolen Tammerkoskea (yhteensä + 29 kpl).
- **Tyhjien liiketilojen** määrä on kasvanut Itäpuolella (+3 kpl), mutta laskenut länsipuolella (-12 kpl).

Tunnusluvut: Tampereen keskusta 2017–2023

Tunnusluvut: Tampereen keskusta	H1 2017	H1 2018	H1 2019	H1 2020	H1 2021	H1 2022	H2 2022	H1 2023
Kaupat ja Ravintolat -%	63,10	64,22	60,71	59,40	57,67	57,42	56,27	56,23
Ravintolat / Kaupat ja Ravintolat -%	34,30	35,25	36,27	38,56	38,85	38,70	39,23	39,46
Tyhjät -%	6,30	6,60	10,41	10,03	9,60	9,43	9,72	9,07
Elinvoimaluku	3,84	4,146	3,711	3,627	3,534	3,547	3,445	3,463
Kaupallinen tiiviys -luku	5,34	5,78	5,61	5,46	5,31	5,23	5,13	5,09

Tunnuslukujen kehitys Tampereen keskustassa viimeisen kolmen vuoden jaksolla (H1/2020–H1/2023):

- **Lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden osuus** on laskenut n. 3 %-yksikköä.
- **Ravintoloiden osuus** lauantaisin palvelevista liikkeistä on kasvanut, ja on jälleen uudella ennätystasolla (johtuen kauppojen määrän supistumisesta).
- **Tyhjien liikeilojen osuus** on laskenut noin yhden %-yksikön verran. (Keskiarvo kaupunkikeskustoissa keväällä 2022 oli 11,4 %*).
- **Tampereen keskustan elinvoimaluku** on heikentynyt hieman, mikä johtuu juuri lauantaisin palvelevien liikkeiden vähentymisestä.

*Elävät kaupunkikeskustat ry:n valtakunnallinen elinvoimajulkistus keväällä 2022 (vertailussa 37 kaupunkia) <https://www.salokorpi.com/all-in-city-app/>

Kauppojen ja ravintoloiden osuus =
Kaupat ja Ravintolat / kaikki liikeilat

Ravintoloiden osuus =
Ravintolat / Kaupat ja Ravintolat

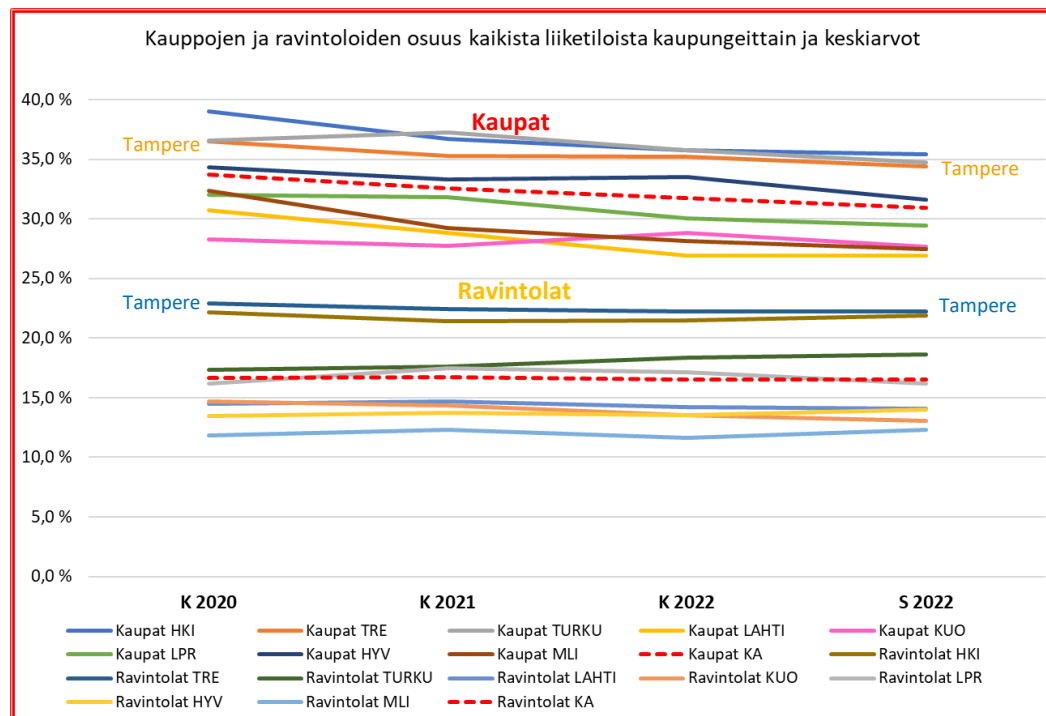
Tyhjien osuus =
Tyhjät / kaikki liikeilat

Elinvoimaluku =
$$\frac{\text{Kaupat} + \text{Ravintolat} - \text{Tyhjät}}{\text{asukasluku}} \quad (\times 1\,000)$$

Kaupallinen tiiviys -luku =
Kaupat ja Ravintolat / keskustan pinta-ala (ha)

Kaupunkikeskustojen kaupallisen elinvoiman kehitys Suomessa 2020–2022

- Tuore selvitys kahdeksan kaupungin kaupallisen elinvoiman kehityksestä pandemia-aikana (2020–2022)* osoittaa, että lauantaisin palvelevien kauppojen osuus on edelleen laskenut, mutta ravintolat ovat säilyttäneet kappalemääränsä ja osuutensa keskimäärin paremmin.
- Tampereen keskustassa kauppojen osuus liiketoiloissa on nyt maan kolmanneksi korkein ja ravintoloiden osuus korkein.
- *Elävät Kaupunkikeskustat ry ja Ympäristöministeriö Uusi normaali keskustoissa* -selvitysraportti, 2022. <https://www.kaupunkikeskustat.fi/2022/12/22/uusi-normaali-keskustoissa-nyt/>

Diagrammissa: *Kaupat* sisältää kaikki satunnaista asiakasta lauantaisin palvelevat liikkeet (pl. ravintolat ja kahvilat). *Ravintolat* sisältää myös lauantaisin palvelevat kahvilat. K = kevätpäivitys; S = syyspäivitys.

AVAJAISET
AVAJAISET

CLICK SHOES

CLICK SHOES

3. Toimialat ja verkkokaupat: Tampereen keskusta

Tilastot vuosilta 2021–2023.

Toimialaluokitus liiketiloille

- Luokittelu perustuu Suomen Kauppakeskusyhdistyksen toimialajakoon, joka on ollut ALL-in elinvoimalaskennassa käytössä vuodesta 2019 alkaen.
- Jokainen liiketila on luokiteltu vain yhteen toimialaluokkaan, sen tarjontaa parhaiten kuvaavan toimialan mukaan.
- Kauppa, palvelut ja toimistot: 14 pääluokkaa ja (71 alaluokkaa):
 1. Muoti ja asusteet (6)
 2. Kauneuden ja terveyden tuotteet (3)
 3. Sisustaminen ja kodin tarvikkeet (6)
 4. Vapaa-aika (8)
 5. Päivittäistavarat (4)
 6. Tavaratalot, Hypermarketit (2)
 7. Muut liikkeet (4)
 8. Kahvilat ja ravintolat (5)
 9. Kauneus- ja hyvinvointipalvelut (6)
 10. Viihde- ja vapaa-ajan palvelut (5)
 11. Kaupalliset palvelut (muut) (14)
 12. Palvelut ilman liikevaihtoa (2)
 13. Hotellit (1)
 14. Toimistot ym. (5)

Kauneus- ja hyvinvointipalvelut ovat lisääntyneet kaupunkikeskustoissa. Kuva: Martti Wilhelms, 2023.

Verkkokaupat ja verkkopalvelut

- Osana elinvoimalaskennan toimeksiantoa selvitettiin kahden aiemman vuoden tapaan Tampereen liikkeiden verkkokaupat ja verkkopalvelut toimialoittain.
- Verkkokauppojen linkki on tallennettu liikkeen tietokenttään *ALL-In -portaalissa*. Tilanne 8.4.2023.
- Verkkokauppa ja verkkopalvelut on selvitetty kaikkien kauppa- ja palvelutoimialojen osalta – ulkopuolelle jäävät toimialaluokat *67-71 Toimistot ym.*
- Varsinaisten verkkokauppojen lisäksi – hieman toimialan toimintamalleista riippuen – mukana on myös erilaisia varauspalveluita, esim. hierojat, kampaamot, lääkärit, autonhuoltopalvelut ja autoliikkeet.
- Ravintoloiden verkkopalveluna on huomioitu myös kolmannen osapuolen palvelut, esim. Wolt ja Foodora.

Toimialat pääluokittain ja verkkokaupat: Tampereen keskusta

Toimialat pääluokittain		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkkokauppa H1 2021	Verkkokauppa -%	H1 2022	Verkkokauppa -%	H1 2023	Verkkokauppa -%
1-6	Muoti ja asusteet	166	152	116	76,3 %	152	71,1 %	151	73,5 %
7-9	Kauneuden ja terveyden tuotteet	41	47	35	74,5 %	51	66,7 %	51	68,6 %
10-15	Sisustaminen ja kodin tarvikkeet	93	79	54	68,4 %	72	66,7 %	69	69,6 %
16-23	Vapaa-aika	74	78	65	83,3 %	81	82,7 %	72	79,2 %
24-27	Päivittäistavarat	73	72	38	52,8 %	73	50,7 %	68	52,9 %
28-29	Tavaratalot, Hypermarketit	4	4	4	100 %	4	100 %	4	100 %
30-33	Muut kaupalliikkeet	27	29	12	41,4 %	29	41,4 %	26	38,5 %
	Kaupat yhteensä	478	461	324	70,3 %	462	67,1 %	441	68,3 %
34-38	Kahvilat ja ravintolat	407	398	223	56,0 %	400	53,3 %	397	49,9 %
39-44	Kauneus- ja hyvinvointipalvelut	279	305	190	62,3 %	300	59,7 %	307	56,0 %
45-49	Viihde- ja vapaa-ajan palvelut	37	42	23	54,8 %	39	43,6 %	35	42,9 %
50-63	Kaupalliset palvelut (muut)	147	143	47	32,9 %	152	32,9 %	148	33,1 %
64-65	Palvelut ilman liikevaihtoa	41	42	2	4,8 %	41	7,3 %	51	7,8 %
66	Hotellit	13	13	13	100 %	15	100 %	14	100 %
	Palvelut yhteensä	924	943	498	52,8 %	947	50,4 %	952	47,5 %
67-71	Toimistot ym.	66	64	-	-	64	-	73	-
0	Tyhjä	166	159	-	-	157	-	150	-
99	Remontissa	21	29	-	-	45	-	38	-
	LIIKETILAT YHTEENSÄ	1655	1656	822	-	1675	-	1654	-

Toimialojen yksityiskohtaisempi kehitys löytyy seuraavilta sivuilta.

Huomioita toimialojen kehityksestä kolmen vuoden tarkastelujaksolla:

- Kaupan toimialoilla ovat toimipaikat vähentyneet erityisesti *Sisustaminen ja kodin tarvikkeet* -luokassa. Toimipaikat ovat lisääntyneet *Kauneuden- ja terveyden tuotteet* -luokassa.
- Palvelutoimialoilla ovat toimipaikat lisääntyneet voimakkaasti *Kauneus- ja hyvinvointipalvelut* -luokassa. Kasvua on myös *Palvelut ilman liikevaihtoa* -luokassa.
- Verkkokauppojen osuus Tampereen keskustan kivijalkaliikkeissä on hieman laskenut tarkastelujaksolla 2021–2023. Tämä on uusi yleinen trendi, joka johtuu verkkokauppa-liiketoiminnan toimintaympäristön haasteista.

Toimialat ja verkkokaupat: Muoti ja asusteet

Muoti ja asusteet		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
1	Pukeutuminen	107	98	82	83,7 %	92	78,3 %	94	81,9 %
2	Lasten pukeutuminen	7	4	4	100 %	7	100 %	5	100 %
3	Jalkineet	14	12	9	75,0 %	11	72,7 %	12	66,7 %
4	Laukut ja asusteet	7	8	5	62,5 %	8	62,5 %	7	57,1 %
5	Korut ja kellot	23	22	12	54,5 %	24	54,2 %	24	54,2 %
6	Second Hand, Vintage	8	8	4	50,0 %	10	30,0 %	9	44,4 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		166	152	116	76,3 %	152	71,1 %	151	73,5 %

- *Muoti ja asusteet* -toimialaluokan tarjontaa on saatavilla myös tavarataloissa ja hypermarketeissa.

Toimialat ja verkkokaupat: Kauneuden ja terveyden tuotteet

Kauneuden ja terveyden tuotteet		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
7	Kosmetiikka, luontaistuotteet	11	16	14	87,5 %	17	70,6 %	16	75,0 %
8	Apteekit	7	7	3	42,9 %	7	42,9 %	7	42,9 %
9	Optikkoliikkeet, terveystekniikka	23	24	18	75,0 %	27	70,4 %	28	71,4 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		41	47	35	74,5 %	51	66,7 %	51	68,6 %

Toimialat ja verkkokaupat: Sisustaminen ja kodin tarvikkeet

Sisustaminen ja kodin tarvikkeet		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
10	Huonekalut	7	9	6	66,7 %	10	60,0 %	8	87,5 %
11	Kodintarvikkeet	10	11	9	81,8 %	12	66,7 %	13	69,2 %
12	Sisustus- ja lahjatavarat	36	31	20	64,5 %	26	65,4 %	25	68,0 %
13	Rauta- ja rakennustarvikkeet, maatalous	4	3	2	66,7 %	3	66,7 %	2	0 %
14	Kodintekniikka, elektroniikka	25	15	11	73,3 %	12	75,0 %	11	72,7 %
15	Kukat ja puutarha	11	10	6	60,0 %	9	66,7 %	10	70,0 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		93	79	54	68,4 %	72	66,7 %	69	69,6 %

Toimialat ja verkkokaupat: Vapaa-aika

Vapaa-aika		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
16	Urheilu, ulkoilu, ase ja erä	14	16	13	81,3 %	16	87,5 %	14	92,9 %
17	Kirjat ja paperi, ääni- ja kuvatallenne	23	24	18	75,0 %	24	79,2 %	22	63,6 %
18	Harrastusliikkeet (askartelu, käsityö, soittimet)	16	15	12	80,0 %	15	80,0 %	13	69,2 %
19	Kännykät ja liittymät	7	7	7	100 %	7	100 %	6	100 %
20	Pelit ja lelut	6	7	6	85,7 %	10	60,0 %	8	62,5 %
21	Valokuvaustarvikkeet, kuvatulostus	6	7	7	100 %	7	100 %	7	100 %
22	Lastentarvikkeet	0	0	0	-	0	-	0	-
23	Lemmikki tuotteet	2	2	2	100 %	2	100 %	2	100 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		74	78	65	83,3 %	81	82,7 %	72	79,2 %

- *Vapaa-ajan kaupat ovat vahvasti saatavilla myös verkosta.*

Toimialat ja verkkokaupat: Päivittäistavarat

Päivittäistavarat		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
24	Päivittäistavarat (laaja valikoima)	28	25	9	36,0 %	25	40,0 %	26	38,5 %
25	Elintarvikkeet	24	26	10	38,5 %	28	32,1 %	23	34,8 %
26	Juomat	9	9	8	88,9 %	8	87,5 %	8	100 %
27	Kioskit	12	12	11	91,7 %	12	91,7 %	11	90,9 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		73	72	38	52,8 %	73	50,7 %	68	52,9 %

- Luokka *26 Juomat* sisältää kahvi- ja teekauppoja sekä Alkon myymälät.

Toimialat ja verkkokaupat: Tavaratalot ja hypermarketit

Tavaratalot, hypermarketit		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
28	Tavaratalo	4	4	4	100 %	4	100 %	4	100 %
29	Hypermarket	0	0	0	-	0	-	0	-
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		4	4	4	100 %	4	100 %	4	100 %

- Monikerroksisten tavaratalojen eri kerrokset on luokiteltu niiden tarjonnan mukaan, esim. päätoimialaluokkiin *Muoti ja asusteet* tai *Kauneuden ja terveyden tuotteet* tai *Sisustaminen ja kodintarvikkeet*.
- Luokkaan 28 *Tavaratalo* kuuluvat Tampereen keskustassa seuraavat liikkeet: City-Tokmanni (2 kpl), Sokos ja Stockmann.

Toimialat ja verkkokaupat: Muut kauppaliikkeet

Muut kauppaliikkeet		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
30	Ajoneuvot ja konekauppa, veneet	0	0	0	-	0	-	0	-
31	Varaosat ja työkalut, työasut	3	3	1	33,3 %	3	33,3 %	3	33,3 %
32	Kirpputorimarket	7	7	1	14,3 %	8	12,5 %	7	14,3 %
33	Muut luokittelemattomat liikkeet	17	19	10	52,6 %	18	55,6 %	16	50,0 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		27	29	12	41,4 %	29	41,4 %	26	38,5 %

-

Toimialat ja verkkokaupat: Kahvilat ja ravintolat

Kahvilat ja ravintolat		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
34	Kahvilat, jäätelö- ja mehubaarit	64	64	28	43,8 %	64	37,5 %	62	35,5 %
35	Ravintolat	148	143	109	76,2 %	143	73,4 %	144	66,7 %
36	Pikaruoka	65	66	58	87,9 %	68	88,2 %	66	87,9 %
37	Pubit, baarit ja viihderavintolat	102	96	21	21,9 %	95	18,9 %	96	16,7 %
38	Lounasravintolat	28	29	7	24,1 %	30	20,0 %	29	20,7 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		407	398	223	56,0 %	400	53,3 %	397	49,9 %

- Lounasravintolat, kuten osa kahviloistakin, ovat usein vain arkisin palvelevia eli ovat liiketilaluokituksessa *Arkipäivä-luokassa*. Tästä johtuen toimialaluokituksessa on lukumääräisesti enemmän kahviloita ja ravintoloita kuin *Ravintolat* -liiketilaluokassa, jossa kriteerinä on palvelu lauantaisin.

Toimialat ja verkkokaupat: Kauneus- ja hyvinvointipalvelut

Kauneus- ja hyvinvointipalvelut		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
39	Parturi-kampaamot, kauneushoitolat	207	212	139	65,6 %	207	63,3 %	212	56,6 %
40	Tatuointiliikkeet	11	13	3	23,1 %	13	23,1 %	14	21,4 %
41	Kunto-, jooga- ja tanssisalit	11	13	9	69,2 %	13	69,2 %	12	75,0 %
42	Hierontapalvelut, fysioterapia, jalkahoito	23	29	16	55,2 %	31	51,6 %	35	54,3 %
43	Terveyspalvelut: lääkäriasemat yms.	24	32	20	62,5 %	30	60,0 %	28	64,3 %
44	Muut kauneus- ja hyvinvointipalvelut	3	6	3	50,0 %	6	33,3 %	6	50,0 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		279	305	190	62,3 %	300	59,7 %	307	56,0 %

•

Toimialat ja verkkokaupat: Viihde- ja vapaa-ajan palvelut

Viihde- ja vapaa-ajan palvelut		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
45	Elokuvateatterit	3	3	3	100 %	3	100 %	3	100 %
46	Liikunta-, seikkailu- ja keilaradat yms.	9	11	11	100 %	9	88,9 %	6	100 %
47	Pelitalit	4	6	5	83,3 %	3	100 %	3	100 %
48	Museot, taidegalleriat	14	15	2	13,3 %	15	6,7 %	13	7,7 %
49	Teatterit, konserttitalit	7	7	2	28,6 %	9	22,2 %	10	20,0 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		37	42	23	54,8 %	39	43,6 %	35	42,9 %

-

Toimialat ja verkkokaupat: Kaupalliset palvelut (muut)

Kaupalliset palvelut (muut)		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
50	Pesulat, ompelimot, pukuvuokraamo, vaatturi	8	6	0	0 %	6	0 %	6	17 %
51	Suutarit, avainpalvelu, lukkoliike	9	7	3	42,9 %	9	0 %	10	40 %
52	Pankit, vakuutus, LKV, laki, HR, tilit, isännöinti	66	64	25	39,1 %	65	32,3 %	65	27,7 %
53	Hautauspalvelu, matkatsto, kiinteistöhuolto	11	13	4	30,8 %	11	27,3 %	12	25,0 %
54	Posti, pakettipalvelut	2	2	2	100 %	2	100 %	2	100 %
55	Eläinlääkäri	1	1	1	100 %	1	100 %	0	-
56	Pienvarastopalvelut	0	0	0	-	0	-	0	-
57	Paino- ja kopiointipalvelut	4	3	0	0 %	3	33,3 %	3	33,3 %
58	Huoltopalvelut: kodin laitteet, polkup., verhoomo	3	6	4	66,7 %	8	75,0 %	6	83,3 %
59	Koulutus- ja valmennuspalvelut	7	6	6	100 %	8	75,0 %	7	85,7 %
60	Popup ja showroom	8	8	0	0 %	9	0 %	2	50 %
61	Auton huolto, pesu, vuokraus, katsastus ym.	2	2	2	100 %	1	100 %	1	100 %
62	Muut kaupalliset palvelut, itsepalvelutilat	16	16	0	0 %	18	44,4 %	22	27,3 %
63	Talo-, sisustus-, keittiö- ja kph. suunnit. ja myynti	10	9	0	0 %	11	9,1 %	12	8,3 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		147	143	47	32,9 %	152	32,9 %	148	33,1 %

Toimialat ja verkkokaupat: Palvelut ilman liikevaihtoa

Palvelut ilman liikevaihtoa		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
64	Julkinen ja 3. sektori: virastot, kirjastot ym.	34	34	2	5,9 %	33	9,1 %	40	10,0 %
65	Muut palvelu- ja kokoontumistilat: yhteisötilat	7	8	0	0 %	8	0 %	11	0 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		41	42	2	4,8 %	41	7,3 %	51	7,8 %

Toimialat ja verkkokaupat: Hotellit

Hotellit		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
66	Hotellit (asiakaspalvelulla)	13	13	13	100 %	15	100 %	14	100 %
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		13	13	13	100 %	15	100 %	14	100 %

- Liiketilakartoituksessa ei ole huomioitu majoittumispaikkoja ilman liiketilaa katutasossa (huoneistohotellit ym.)
- Majoitusliikkeet ilman asiakaspalvelua on listattu luokkaan 62: *Muut kaupalliset palvelut, itsepalvelutilat.*

Toimialat ja verkkokaupat: Toimistot ym.

Toimistot ym.		Tampereen keskusta							
		H1 2020	H1 2021	Verkko- kauppa H1 2021	Verkko- kauppa -%	H1 2022	Verkko- kauppa -%	H1 2023	Verkko- kauppa -%
67	Suunnittelutoimistot (arkkitehti, mainos, ICT)	33	28	0	-	23	-	21	-
68	Toimistot, työhuone, verstaas (ei kuluttajille)	28	34	0	-	39	-	46	-
69	Varasto (ei kuluttajille)	1	0	0	-	0	-	3	-
70	Tukkukauppa ja teollisuustuotteet	4	2	0	-	2	-	2	-
71	Asunto tai muu käyttö	0	0	0	-	0	-	1	-
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		66	64	0	-	64	-	73	-

- *Toimistot ja työhuoneet, verstaas (ei kuluttajille)* ovat yleisesti lisääntyneet keskustojen liiketiloissa. Näin on tapahtunut myös Tampereen keskustassa.

ALL-in keskustojen elinvoimalaskenta

TietojärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy

FM Martti Wilhelms

p. 050 538 4334

martti.wilhelms@salokorpi.com

www.allincityapp.com

Sovellus: Oy ALL-in CityApp Ltd.

Kehittämissyhteistyössä mukana: **Elävät Kaupunkikeskustat ry**

SALOKORPI.COM

Elävät Kaupunkikeskustat ry

